N. 25.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 25. Marca V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG VS. d 13 Marca. Leib Medyk aktualny stanu konsyliarz Frank na własną prożbę uwolniony od służby z pensyą dożywotnią po 3 t. rubli na rok. Leibgwardyi Siemienowskiey Kapitanem został Huberti. Kommendantami półkow Litewskiego Ułańskiego Podpółkownik Niebolsin. Litewskiego muszkietyerów Półkownik Bystrom. Ufimskiego garnizonu Maior Matern. Półkownik Mileticz uwalnia się od służby z mundurem. Małorossyiski Poczt Dyrektor Wołchowski z pensyą połowy gaży.

RENDSBURG d. 14 Marca. Wczorayszy dzień żałobnym został dla wszystkich obywatelów Królestwa Duńskiego, Król Krystyan 7 żyć i panować przestał po krótkiey chorobie. Ten Monarcha synem był Fryderyka 5, narodził się r. 1749. wstąpił na tron po oycu r. 1766; w początkach panowania swego podróż odprawił do południowey Europy; zkąd powróciwszy traktatem pożytecznym Xięstwo Holsztyńskie przed kilko wieków od Monarchii oderwane znowu do niey przyłączył. Dotknięty niemocą straszliwą r. 1772 rządzić przestał; dostała się naprzód administracya w ręce wdowy Fryderyka 5 Królowey Julianny Krystyana 7 Macochy, do wzrostu lat syna Fryderyka następcy tronu narodzonego r. 1768 z Królewny Angielskiey siostry Jerzego 3 Karoliny, z którą rozwiódł się Monarcha teraz zmarły; oprócz syna zostawił Krystyan 7 córkę zaślubioną X. Holstein Augustenburg. W przeciągu 42 letniego panowania trzykroć oręż podnieśli Duńczycy; raz r. 1788 przeciw Szwecyi, gdy woysko Norwegiańskie do Gothemburga postąpiło, lecz ta nieprzyiaźń zakończyła się wkrótce za pośrednictwem Prus i W. Brytannii; raz drugi r. 1801, gdy Admirał Nelson Duńczyków stawaiących w obronie prawa morskiego pod Coppenhagą attakował; raz trzeci r. 1807, gdy Admirał Gambier i Lord Catchart niespodzianie Selandyą naiechawszy stolicę ubiegli.

Rządy Krystyana 7 wiecznie pamiętnemi zostaną w dzieiach Duńskich naybardziey przez nadaną wolność poddaństwu. Skoro umarł, natychmiast Minister stanu Schimmelman biciem w dzwony ogłosić kazał po całém Królestwie żałobę, i razem donieść, że Królewicz Fryderyk z kilkoletnich rządów doświadczony, kochany w kraiu, poważany za granicą na tron wstępuie pod imieniem Fryderyka 6. Ostatniém dziełem poprzednika było wydane przeciw Szwedom oświadczenie; wyraża w tém pismie dwor Duński, że gdy Gustaw Adolf przyimuie do portów swoich Angielskie flotty, na ląd woyska, przez co Selandya i wszystkie prowincye nasze naiazdem nowym są zagrożone; gdy tak czyniąc Król Szwedzki łamie traktaty dawne, które Bałtyckie morze chciały miec zamkniętêm spólną siłą 3 Mocarstw północnych; dwór Coppenhagski obowiązanym być się widzi do czynienia łącznie z Jmperatorem Jmcią Rossyiskim; przeto Duńscy poddani są ostrzeżeni, że odtąd kommunikacya wszelka między 2 narodami sąsiedzkiemi iest przerwaną do pokoiu powszechnego.

LONDYN d. 22 lutego. Pisma nasze podały za rzecz nie wątpliwą, że między Brytannią W. i koroną Szwedzką iuż podpisane zostało przymierze zaczepne i odporne, którego przednieysze warunki następuiące być maią. 1 Gustaw Adolf odda Jerzemu 3 twierdzę i port swóy Marstrand północnym Gibraltarem zwany, gdzie Anglicy nasze okręta, ammunicye, magazyny iako w mieyscu bezpiecznêm utrzymywać będziemy. 2 Jerzy 3 nawzaiem Gustawowi Adolfowi ofiaruie 16 okrętów liniowych i odpowiadaiącą liczbę mnieyszych statków, które z flottą Szwedzką połączone spólnie powinny dokazywać. 3 Brytannia W. da natychmiast Szwedom 20 t. żołnierza posiłkowego, lecz w późnieyszym czasie do tey liczby ieszcze przyda 15 t. ludzi wybranych 4. Skarb Angielski Szwedzkiey koronie co miesiąc zaliczać będzie po 100 t. FS. aż do końca woyny. Jeżeli w rzeczy samey taki traktat podpisano, muszą o nim donieść Parlamentowi Ministrowie; na tenczas wiedzieć będziemy te lub inne są warunki; albo czyli obowiązała się Brytannia Szwedów posiłkować całą potęgą w nagłey potrzebie; i ieżeli obiecała im iaką nadgrodę za szkody poniesione. Tymczasem Oppozycya gani dzieło Ministrów, dowodząc że z takim narodem zawarli przymierze, który zginąć może idąc za naszém natchnieniem, ratowany przez Anglików skutecznie być nie może, mniey ieszcze ma sposobności dać nam iaką pomoc w przygodzie, albo rozerwać przynaymniey dzielnie siły nieprzyiacioł naszych.

Nie wyświeciło się ieszcze przymierze z koroną Szwedzką, gdy pogłoska biegać zaczeła o związku z Turkami zkleionym; niewiadomo co tym obiecano z naszey strony; tylko słychać że Mustafa 4 ustępuie Brytannii W. na zawsze Moreę i Egipt, a podobno niektóre z wysp Archipelagu Greckiego. Cokolwiek będzie, to pewna iż woyska i flotty Angielskie nigdy tak liczne i czynne nie były, iak być maią w roku terazniey-szym. Admirałowie Cotton i Otway staneli przed Lisboną port zamykaiąc na mieyscu Sidneia Smith, który płynie do Brezylii, gdzie iemu oddana iest kommenda naywyższa morskiey i lądowey potęgi

Portugalskiey i Angielskiey, ażeby rycerz doświadczony łatwiey mógł wykonać taiemne zamiary dążące do wydarcia Hiszpanom całey Ameryki. Admirał Bertie pod Brest wysłany, gdzie trzymać będzie zamkniętą eskadrę Francuzką okrętami Paryż od 120 armat, Dreadnought od 98, Jmpetueux od 84, Bellerophon, Defiance, Vaillant, Spencer od 74 O wycieczce Francuzów z pomienionego portu i Orient nie słychać; sam tylko Lallemant wybiegł z Rochefort, niewiadomo w które strony, wierzyć nie chcemy pogłosce o złapaniu iego przez Admirała Duckworth, gdyż mieysce i czas potyczki szczęśliwey dla nas wyrażone nie są; to pewna że ścigał nieprzyiacioł za Maderę.

W tych stronach zostawił Duckwortha Hood, i dwie przyniosł wiadomości rządowi, pierwszą że kilka fregat Francuzkich blizko Madery płyneło niosąc posiłek do Martiniki i Guadalupy; drugą że Portugalczykowie Madery mieszkańce zachowuią się pod rządem Angielskim spokoynie, przysięgę wierności Jerzemu 3 wykonali bez przymusu, 17 t. sztuk broni ognistey wiele ręczney kommendantowi naszemu wydali. Od Admirała Purwis pod Cadix stoiącego doniesienie przyszło, że 120 t. Francuzów i Hiszpanów zmierza do Andaluzyi; zdaie się iż oblężenie Gibraltaru w prędce nastąpi, lecz ponieważ lądem dzieło iest trudne, postanowił nieprzyiaciel woyska swoie wspierać morską potęgą; na ten koniec Król Katolicki w Cadix i blizkich portach kazał uzbraiać 200 szalup. Między Hiszpanami powszechne iest rozumienie, że Monarcha ich z Napoleonem wielkie odmiany układa; żołnierz Francuzki zastąpił Catalonią, Arragonią, Nawarrę, Biscaią; zdaniem iednych te wszystkie prowincye dostaną się Francuzom w zamianę Portugallii ustąpioney Karolowi 4; iak spodziewaią się drudzy, wyliczone kraie otrzyma Król Etrusków; nakoniec mniemaią inni że sama tylko Catalonia iemu się dostanie, w każdym zaś przypadku Portugallia prowincyą Hiszpańską będzie.

Kompania wchodnio Indyiska rozkaz przesłała do Bombay, Madras, Calcutta, żeby liczbę żołnierzy Indyiskich Seapoys zwanych, żołdem kompanii utrzymywanych pomnożono do 100 t. iak nayrychley; zkąd wnosić trzeba że iuż ma pewność o następuiącey blizko wyprawie lądowey nieprzyiacioł naszych ku brzegom Indu i Gangesu. Dotąd w spokoynym czasie i woiennym z niektóremi tylko Europeyczykami i Indyanami do czynienia maiąc, utrzymywaliśmy na obronę osad rozległych ledwie 60 t. żołnierza kraiowego, Anglików nigdy tam nie było nad 20 t. zbroynych; w okoliczności teraznieyszey liczba ostatnich będzie podwoiona łatwo posiłkami z Buenos Ayres wysłanemi, i które przesłać możemy do Indyi z Przygórka dobrey nadziei, Brezylii, portów Angielskich. W tych wielka czyni się gotowość do następuiących wypraw. W Plymouth zabrano na statki 9 t. ludu pod kommendą G. Spencer i Farlane, iuż nawet eskadra przed kilko dniami na morze wychodziła, gdy ią wiatr przeciwny do brzegów odepchnoł. W Portsmouth Admiralicya zgromadziła 100 okrętów przewozowych; na te zabieraią się półki regularne, żywność, ammunicya; w innych portach ieszcze więcey znayduie się podobnych statków.

Za rozkazem X. d' Yorck w armiach lądowych wielkie iest poruszenie; półki regularne zbliżaią się do portów i morskiego brzegu; mieysce ich zaymuią milicye i ochotnicy; słowem wszystko zapowiada przypadki wielkie i pamiętne w blizkiey przyszłości; według wszelkiego podobieństwa północne morza i Sund ciaśnina będą woiennym teatrem. Poseł Rossyiski Alopeus niedawno wypłynowszy z Dower w Calais wylądował, z kąd poseł Pruski Jacobi odebrał zalecenie opuszczenia stolicy naszey.

G. Lake Gubernator portu Plymouth umarł lat maiąc 60; wiadomo że przed kilko lat kommenderował w Indyi wschodniey, zkąd powrócił okryty chwałą zwycięztw nad Marattami od niesionych; miał wielkie bogactwa; wchodził do sądu zwołanego na G Whitelocke. Kupcy Angielscy w S. Domingo handluiący prozbę podali rządowi, żeby kawa z tey wyspy do nas przychodząca od ceł wolną nie była; mamy tego produktu nazbyt wiele w magazynach, przedaż trudna w Europie, trzeba więc ile możności nie dozwalać ażeby w tym handlu cudzoziemcy równą łatwość znaydowali z obywatelami Brytańskiemi.

Jeżeli o przyszłych negocyacych z RPtą Amerykańską sądzić będziemy z przyięcia posła nowego Rose, nie wiele spodziewać się można dobrego. Gdy przybył na fregacie do portu Norfolck zwierzchność mieyscowa na ląd wystąpić nie pozwoliła, pod pozorem że od Kongressu i Prezydenta są dane rozkazy nie wpuszczania zbroynych statków do portu; musiał więc Rose płynąć do Chesapeack; lecz i tam równą znalazłszy przeszkodę, naostatek wysłał do Jeffersona z zapytaniem, będzie lub nie przyięty. Odpowiedź nie wiadoma; wnoszą niektórzy że rząd Amerykański wcześnie ostrzeżony, iakie instrukcye odebrał Rose w Londynie i iakie warunki ugodliwe ma podać Amerykanom, wcześnie postanowił negocyacyą zatrudnić albo iey nawet nie zaczynać, ponieważ kończyć się nie może z ukontentowaniem obu stron spor wiodących.

W izbie wyższey Parlamentu Addington Lord Sidmouth oświadczył, że wkrótce radzić będzie aby podano prozbę Królowi zciągaiącą się do flotty Duńskiey, niech Monarcha rozkaże okręta wszystkie woienne i kupieckie temu narodowi zabrane, ammunicye z Coppenhagi uniesione utrzymywać i zachować w takim całości stanie, ażeby powrót onych, który według podobieństwa ma być iednym z pierwszych warunków przyszłey ugody, nie stał się z naszey strony przeszkodą nieprzełamaną do pożądanego pokoiu. Po tém oświadczeniu Lord Auckland przekładał Parom, iak nieprzyzwoite, niepotrzebne, i niesłuszne rozkazy wydali Ministrowie o handlu narodów oboiętnych, które nam i Francuzom dogodzić razem nie mogąc, na łupieztwo Angielskich i przeciwney strony korsarzów nieuchronnie narażone, muszą ko-

nieczńie do woyny należeć; gdy zaś położenie ich iest lądowe, zprzymierzą się z Napoleonem koniecznie, a Brytańnia W. ten iedyny zysk odniesie, iż własną ręką sama dla siebie zawierać będzie wszystkie porty, i odeymie kupcom Angielskim sposobność przedawania zbytkuiących produktow i towarów. Tak rozumieli Grenwille, Erskine, Lauderdale. Odpowiedzieli Eldon, Bathurst, Hawkesbury, przyszło do zbierania głosów; Ministrowie wygrali 106 przeciw 58.

Po tey przegraney Grenwille żądał, aby Ministrowie przed Parlamentem złożyli papiery ściągaiące się do zaszłych, trwaiących, lub zerwanych negocyacyi z Ameryką, dworem Petersburgskim, i Wiedeńskim; w tém zdarzeniu G. Lord Moira usprawiedliwiał przeszłą administracyą, do którey sam należał, dla czego chociaż naybardziey chciała, żadnych iednak posiłków nie dała zprzymierzeńcom, żądaiąc ażeby Ministrowie dzisieysi wytłumaczyli się iaśniey z pobudek swoch, tak względem odmówienia pomocy, iakoteż względem pomnożoney liczby nieprzyiacioł narodu naszego. Uczynić wszystko przyrzekły osoby do rządu wchodzące, i zgodzono się iednomyślnie, ażeby żądane papiery natychmiast izbom Parlamentowym ukazane były. W rozprawie swoiey oświadczył Moira, że takiego rycerza iakim iest Napoleon przez żadne dywersye uwieść nie mogli Anglicy. Lord Bathurst pokazał, iż Amerykanie w roku przeszłym wyprowadzili za granicę towaru za 101 million dollarów, między któremi za 43 milliony własnych, z tych zaś Brytańnia W. potrzebowała za 15 millionow osady iey 8.

D. 17 w całym narodzie naszym odprawiło się uroczyste nabożeństwo przez Króla zalecone, za szczęśliwe powodzenie oręża Brytańskiego w tak niezwyczayney woynie. Amerykańskie listy donoszą, pisma publiczne potwierdzaią, że w niektórych okolicach prowincyi Massachusset wypadł deszcz kamienny, o iakich wielu często wspomiraią dzieie dawnego Rzymu; znalazły się kamienie po 36 funtów ważące. Na wspomnianém wyżey nabożeństwie, gdy odprawowało się w kościele Westmunsterskim byli obecni Parowie i niższa izba. Dla regimentów milicyi i ochotniczych korpusów, które strzedz maią kraiu w czasie oddalenia się woysk regularnych na taiemne wyprawy, departament woienny kazał wytknąć obozy blizko brzegu morskiego, w tych stawiać budy żołnierskie.

PARYZ d. 8 Marca. Murat W. X. Berg i Cliwii do Bayonne przybywszy został przyięty ze wszelką uczciwością dostoyności iego należną i ćwiczył gwardye honorowe na spodziewany przyiazd Imperatora Napoleona zwołane; granic Hiszpańskich iednak nie przeszedł; rozumiemy że na mieyscu czekać będzie Monarchy wkrótce od nas oddalić się maiącego. Marszałek Moncey założył główną kwaterę w Bacellonie, i bawi obywatelów biesiadami kosztownemi G. Dupont postępuie z Valladolid ku prowincyom południowym, gdzie coraz podobnieyszém staie się do prawdy oblężenie Gibraltaru, albotež wyprawa Afrykańska, chociaż dotąd iednému i drugiey wielu nie wierzy.

Po edykcie w Nantes wydanym przez Henryka 4, ludzie obrządku Reformowanego Hugonotami zwani przy końcu wieku 16 liczyli w dawney Francyi Kościołów więcey tysiąca; w pierwszey połowie 17 wieku zmnieyszył nieco ich liczbę Kardynał Richelieu naybardziey po dobyciu miasta Rochelle tak dalece, iż gdy Ludwik 14 edykt wspomniany dziada W. odwoływał r. 1685; ledwie znalazło się kościołow 800 Hugonockich; dziś w dawney Francyi niema ich nad 77; w departamentach nowo nabytych 61; Luterskich zaś w całey Monarchii liczą tylko 63. Kardynał Fesch wydał pismo pasterskie do Archi Dyecezyi Lyońskiey zachęcaiąc wiernych gorliwie do zachowania postu, sam bierze tytuł Prymasa Gallii.

Marszałek Bernadotte odebrał rozkaz wkroczyć do Danii mocą zawartego przymierza; następca tronu przysłał do niego 2 Officyerów, którzy maią być tłómaczami i przewodnikami woysk Francuzkich; te z 25 t. składać się powinny; to iest dywizyi Boudet, Dupas, Hollendrów i Hiszpanów; 7 t. ludu wynidą z Bremeu, 8 z Lubeck, 10 z Hamburga. Bernadotte przeszedłszy Holsztyn i Sleswick uda się przez Fionią do Selandyi, gdzie z 25 t. rycerstwa Duńskiego połączony dokazywać zacznie przeciw Szwedom na wiosnę, ieżeli w przeprawie na brzeg Scanii nie zaydzie przeszkoda od flott Angielskich.

Uczony Tessier dał sprawę rządowi o skutkach pomyślnych zaprowadzoney u nas plantacyi bawełny; w 30 departamentach iuż zbieraią ten produkt w gatunku bardzo dobrym; inne chcą iść za ich przykładem, naybardziey południowe, Włoskie, Corsykańskie, Minister wnętrzny dostarcza nasienie z Ameryki, Włoskiey ziemi, Hiszpanii, mianowicie zaś z wyspy Jvica zprowadzone; ieżeli rząd iak obiecał i czynić zaczoł nie odmówi zachęcenia i nadgrody, wkrótce narod Francuzki bawełnę w domu rosnącą mieć będzie, która nie tylko wystarczy potrzebie Francuzkich ale nawet postronnych rękodzieł.

Zawczora przed panuiącym stanęła deputacya 4 klassy Instituttu wyzwolonych kunsztów, którey imieniem Lebreton dał sprawę o postępie ich w narodzie Francuzkim od r. 1789 podziśdzień. Wyznał naprzód że Francya ieszcze nie wydała Rafała, Michel Angelo, Palladiusza; chlubić się iednak może z wielu ich naśladówców, przez których nie zaprzeczone ma pierwszeństwo nad innemi narodami, Włochy wyłączaiąc, które w malarstwie, snycerstwie, architekturze, muzyce są wyższe nad wszelkie porównania. Wspomniał co dla wyzwolonych kunsztów czynili u nas Franciszek 1, Katarzyna Medicis, Henryk 4, Kardynał Richelieu, Ludwik 14 z Colbertem. Pod Regencyą X. Orleans i panowaniem blizko 60 letniem, Ludwika 15 zaniedbane kunszta upadały, ponieważ rząd oboiętném okiem na nie poglądaiąc, nie kazał artystom pracować około publicznych monumentów. Pierwszy za naszych czasów podniosł malarstwo Vien, z którego szkoły wyszli Vincent, David, Regnault, Menageot. Podobnym sposobem

Francya na łonie swoiém w teyże epoce liczyć zaczeła doskonalszych snycerzów, sztycharzów. Architekturze rewolucya zaszkodziła. Muzykę Francuzką naprawili przed zaczęciem odmian politycznych Philidor, Gossec, Monsigny, Gretry, Gluck, Piccini, Sacchini; od r. 1795 zupełnie nową iey postać dało Conservatorium; z tey szkoły od lat 12 wyszło 1600 uczniów doskonalszych. Nakoniec Lebreton wyraził, że szkoły malarska, snycerska, i architektury potrzebuią zachęcenia rządowego; mniey inne iako na lepszym stopniu iuż stoiące. Wspomniał z pochwałą obraz koronacyi, przeyścia góry Bernarda, szpitalu zapowietrzonych w Jaffie, i Sabinek, rzeźbę w Luwrze, posąg G. Desaix; nakoniec zapowiedział blizko następuiące wydanie opisania Egiptu z nieporównanemi kupfersztychami, które kunsztom, naukom, historyi wiele taiemnic dotąd ukrytych obiawi. Złożył podziękowanie panuiącemu imieniem lubiących kunszta wyzwolone, że sam naybardziey utworzył w Paryżu nieporównane Muzea, w których pomieścił cokolwiek Włochy i Europa liczyła naypięknieyszych obrazów, posągów innych osobliwości starodawnych i poźnieyszych, na które patrząc Francuzi, cudzoziemcy na Artystów zacnym poprzedników podobnych, może równych wynidą. Odpowiedział Imperator. Ateny i Rzym dotąd słyną w uczonym świecie przez doskonałość kunsztow wyzwolonych; Włochy, którego kraiu mieszkańce z tak wielu względów są miłemi sercu moiemu, pierwsze z rzędu poźnieyszych narodów naśladowały Greków i Rzymian. Pragnę żeby Artyści Francuzcy zgasili chwałę Ateńskich, Rzymskich, i Włoskich. W mocy iest waszey nadzieię zyścić.

Kawalerów orderu złotego runa w Hiszpanii iest 48 z tych część tylko czwarta są Grandowie Hiszpańscy, reszta z familii panuiących i cudzoziemcy; naystarszy z kawalerów X. Albert Sasko Cieszyński od r. 1738, naymłodszy Eugeniusz Wice Król Włoski. Collegium Kardynalskie liczy osob 41; naydawnieyszy w niém Caraffa od r. 1773 mieysc wakuie 19. Prezydent Włoskiego towarzystwa nauk donosząc zgromadzeniu swemu o potrzebie wybrania z cudzoziemców Astronoma na mieysce zmarłego towarzysza Lalande, 6 być rozumie godnemi wyboru, ci zaś są Bode w Berlinie, Bury w Wiedniu, Gauss w Brunswicku, Olbers w Bremen, Seyffer w Munchen, Wurm w Stuttgardzie.

WIEDEN d. 20 Marca. Jeden z Węgierskich Magnatów ofiarował Cesarzowi 20 t. zł. ryn. na publiczne potrzeby Monarchii, imie zaś swoie chciał mieć utaione. Woyska Francuzkie nie tylko nie myślą rychło ustępować z Szląska Pruskiego, owszem iuż od nieiakiego czasu wypróżnione części niektóre tey prowincyi znowu zastąpiły. Z Trieste smutną wiadomość odbieramy; gdy przez kilka tygodni żaden z okrętów Angielskich nie pokazywał się w odnodze Adryatyckiey, ośmieleni kupcy handel z Wenecyą prowadzić zaczeli obu stronom zyskowny; lecz teraz niespodzianie ziawiła się pod Wenecyą eskadra pomienionego narodu z 8 fregat złożona, i wiele statków naszych i Włoskich zabrawszy kommunikacye niepodobnemi czyni.

W Belgradzie ieden z Senatorów narodu Serwiańskiego Czardalika imieniem umarł, i przy woyskowey paradzie obrządkiem uroczystym pogrzebiony został. Senat przez nowo wybranych urzędników ściśle policyą utrzymuie w kraiu, naybardziey w tém co się ściąga do publicznego bezpieczeństwa, miar, wagi, i ceny produktow, surowie gromiąc przestępnych. Millowanowich kommendant iedney z dywizyi Serwiańskich, Petrowich Gubernator Belgradu na ospę zachorowali; nie iest tam dotąd znaiome szczepienie krowiey; to samo mówić się może o prowincyach Pruskich gdzie przez uprzedzenie lekarzów niektórych, wiele tysięcy osob różnego wieku zabiła w roku przeszłym. Bawiący w Belgradzie Maxentius Grecki Biskup pełnomocnik Mustafy 4, niedawno odebrawszy przez Nissę od Monarchy swego nowe rozkazy, miał kilka rozmów z naczelnikami Serwianów. W témże mieście i okolicach onego dało się uczuć razy kilka trzęsienie ziemi, bez wielkiey szkody.

BERLIN d. 16 Marca. Donieśliśmy o wybraniu następcy tronu Pruskiego Rektorem Akademii Królewieckiey; nie pierwszy ten iest przykład w domie Brandeburgskim; syn fundatora pomienioney Akademii Albert Margrabia był iey Rektorem r. 1561; panuiący X. Brunswicki Luneburgski r. 1585, naostatek syn W. Elektora z Królów Pruskich naypierwszy Fryderyk I. r. 1700. Nowo narodzoney Królewnie dano imiona Ludwiki Augusty. Pruskie porty okrętom Szwedzkim zamknięto.

COPPENHAGA d. 12 Marca. Po wydaném oświadczeniu przez następcę tronu nie tylko przecięte zostały kommunikacye przyiacielskie i handlowe między Danią i Szwecyą, aleteż zaczęto czynić u nas przygotowanie woienne pilniey nad inne czasy; mianowicie rząd zwrócił troskliwość ku Selandyi, żeby wyspa powtórnie od nieprzyiacioł naiechaną, stolica obleżoną być nie mogła. Na ten koniec po wszystkich brzegach stawiemy liczne straże, gdziekolwiek łatwy iest przystęp; Officyerowie doświadczeni opatruią inne środki obronne, które ażeby pewnieysze były, cokolwiek nam zostało woiennych statków od Angielskiego zaboru, cokolwiek ich zbudowano przez zimę, wszystkie ludem i ammunicyą opatrzone maią pod żagle wychodzić na wiosnę, ażeby woysk lądowych usiłowanie wspieraiąc, nieprzyiaciołom lądowanie zatrudniły. Marszałek Bernadotte wkrótce spodziewany iest do naszey stolicy, gdzie pałac Królewski Friderichsberg przygotować kazano na przyięcie iego; czekamy niecierpliwie zagaienia kampanii która zdaie się niouchronną. Naywyższym kommendantem Duńskiey eskadry w porcie Coppenhagskim zebraney został Kommandor Krieger; składa się z 1 okrętu liniowego, kilku batteryi pływaiących, 5 fregat.